

Onlar?n ali m?kt?bl?r? müsabiq?d?nk?nar q?bulu t?hsild? keyfiyy?tin yüks?ldilim?sin? yön?lib

Respublika F?nn Olimpiadalar? qalibl?ri növb?ti d?rs ilind?n ali m?kt?bl?r? müsabiq?d?nk?nar q?bul edil?c?k. Bu, Bu, "T?hsil haqq?nda" Qanuna edil?n d?yi?iklikd?n sonra mümkün olacaq. ?yunund 12-d? Milli M?clisin plenar icläclas?nda q?bul edil?n d?yi?iklikl?r paketi Prezidentin t?sdiqind?n sonra qüvv?y? min?c?k? Sözunged?n d?yi?iklik qanunun 29.0.45.-ci madd?sin? sas?n h?yata keçiril?c?k. Qanunun h?min madd?sind? t?hsil sisteminin i?çil?ri üçün dövl?t t?ltifl?rini, f?xri adlar? mü?yy?nl? d?rm?k, elmi, pedaqoji f?aliyy?ti v? yarat?c?l?r? il? seçil?n t?hsilver?nl?r v? yüks?k akademik nailiyy?t?ri il? f?rql?n?n t?hsilalanlar, o cüml?d?n Respublika F?nn Olimpiadalar?n?n qalibl?ri üçün t?ltifl?r, mükafatlar t?sis etm?k v? dig?r h?v?sl?ndirici t?dbirl?r gör?k?n n?z?rd? tutulub.

Deputatlar n?y? etiraz edir?

Qanun? layih?siniz müzakir?sin zaman? deputatlar aras?ndad ciddi fikir?ayr?l?m? mü?ahid?ile dilib?H?tta
sözüged?nd?yi?iklik deputatlar?ne tiraz?nada s?b?boolub. Etiraz ed?nl?r fikrinibudd?yi?ikliyin ayr?-seçkiliy?s s?b?b
olaca??, ??ffafl?n pozulmas?na g?tirib ç?xaraca??, h?tta xo?ag?lm?z hadis?l?r? meydan açaca?? il? izah edilib?r.
M?s?l?M?s?l?n, Millisi M?clis?nat deputat? Q?nir? Pa?ayeva, Respublika F?nnia Olimpiadalar? qalibl?rinin tamamil?
imtahandank?nar alim?kt?b? q?bul olunmas?il?ba?l? müdd?aya yend?n baxma?? z?ruri say?b?O?bunu q?bulla
ba?l? m?kt?blil?r aras?nda ayr?-seçkilik kimi qiym?tl?ndirib.

Q?nir? Pa?ayevaya Az?rbaycan Demokratik ?slahatlar Partiyas?n?n s?dri, deputat Asim Mollazad? d? d?st?k verib: "mkanl? ail?l?r övladlar?n? h?yerd? oxutma?a v?sait tapar bil?rl?r, amma imkans?z ail?l?rin savad? u?aqlar?n?n t?hsil almas?na ged?n yol q?bul imtahanlar?ndan kecir".

(O qeydedib ki, olimpiadada qalibgg?l?n!r=el? imtahan?da verib universitet?q?bulunabil?rl?r: "M?n?el? g?ling?lit ki, tbizs bu esistem pozmaqlashans?saxo?ag?lm?z? hadis?l?r üçün imkanlar yarad?r?q. Ya sistemd?likökü d?yi?iklikl?r etm?liyik, ya da buna toxunmamal?y?q. ?mkan verm?liyik ki, ham? ?dal?tlı prinsipl?rl? imtahanlar? verib, öz biliyi il? universitet? daxil olsun".

Maraqlı dər, “dələt prinsipi”nin pozulacaq na dair bu narahatlıq hardan və nədən qaynaqlanır?

Ümumiyy?tl?, narahat!??a ?sas varm?? ?n ön?mlisi, bu d?yi?ikliyi z?rur?t? çevir?n n?dir?

T?hsil Nazirliyi t???bbüs göst?rib

Söyüged?n? d?yi?iklik?T?hsil Nazirliyinin t???bbüsüdür Qurum bey?lxalq olimpiada qalibl?rinin ist?nil?n ixtisas, respublika of?nnia olimpiadalar? qalibl?rinin is? qalibl?olduqlar? f?nl?r?n uy?uns ixtisaslar üzr?hali t?hsil mü?ssis?l?rin? müsabiq?d?nk?nar q?bul edilm?sin? dair qanunvericilikd? müvafiq d?yi?iklikl?rin edilm?si üçün t?klifl?r haz?rlay?b.

T?hsil naziri Ceyhun Bayramov nazirliyin q?rar?n? bel? izah edib: "Mövcud qanunvericiliy? ?sas?n, beyn?lxalq f?nn olimpiadalar?n?n qalibl?ri Az?rbaycan ali t?hsil mü?ssis?l?rin? öz ixtisaslar?na uy?un q?bul olunmaq imkan? ?ld? edi edirl?r. Halbuki beyn?lxalq f?nn olimpiadalar?nda qalib olmaq çox yüks?k göst?ricidir. Ona gör? d? bu lnailiy?ti göst?r?n g?nc? ist?nil?n universiteti v? ixtisas? seçm?kd? m?hdudiyy?t qoyma?? ?dal?tlı hesab etm?dik. Bununla h?m d? istedidl? g?ncl?rin olimpiadalara olan mara??n? art?rac?m?z? dü?ündük. ?kinci bir m?s?l?i?, "T?hsil haqq?nda" qanunda Respublika F?nn Olimpiadalar? il? ba?l? norma n?z?rd? tutulmurdu. Bu d?yi?iklik d? uzun t?hlill?r? ?saslan?r. Bel? ki, 2015, 2016 v? 2017-ci ill?rin olimpiada qalibl?rinin ali t?hsil mü?ssis?l?rin? q?bul zaman? göst?rdikl?ri statistik

r?q?ml?ri? ara?d?rd?q. Gördük ki, 8 f?nd?n minimum orta bal co?rafiya olimpiadas?nda qalib yer tutanlar?n n?tic?sind? özu? özünü? göst?rib. 2017-ci il? onlar?n orta bal? 648 bal, riyaziyyat üzr? yer tutanlar?n is? 676 bal olub. Olimpiada qalibl?rinin orta göst?ricil?ri 656 bal civar?ndad?r. Bu da ona d?lal?t edir ki, Respublika F?nn Olimpiadalar?nda t?sadüfi? ?agird yer tutmay?b. Bu, çox ciddi yar??d?r v? ancaq yax??lar?n yax??s? seçilir”.

C.Bayramov olimpiadalar?n t??kilind? h?yata keçiril?n islahatlardan da dan???b: “2014-cü il?n ba?layaraq, beyn?lxalq formata uy?un kifay?t q?d?r? sasl? d?yi?iklikl?r etdikk. Qeyd edim ki, bizd? f?nl?rin say? daha geni?dir, n?inki Az?rbaycan?n da i?tirak etdiyi dünya f?nn olimpiadalar?nda”.

T?hsil naziri bu t??bbüsd? nazirliyin m?qs?dini aç?qlayaraq deyib: “Ancaq biz d? onlar? motivasiya etm?liyik. Çü?ünki bir çox halda bel?faktlar?n da ?ahidi oluruq ki, IX sinifd? olimpiadada i?tirak ed?nl?n yuxar?sinifl?rd? bilik y?yar??lar?na qat?lmaqd? maraql? olmurlar. Ali t?hsil mü?ssis?l?rin? haz?rl?r?n? üstünlük verirl?r. Ancaq olimpiadada qazand?qlar? u?urlar?n da n?z?r? al?naca??ndan ?min olsalar, qat?lmaqd?at?r?ddüd etm?zl?r. Bunu n?z?r? alaraq Respublika F?nn Olimpiadalar?n n?n qalibl?rin? d? ali t?hsil sistemin? müsabiq?d?nk?nar q?bul olunmaq ?ans? verm?yi q?rara ald?q. Ancaq Respublika F?nn Olimpiadalar?n n?n mükafatç?lar?n? dünya f?nn olimpiadalar?n qalibl?rind?n f?rqli olaraq, qalib olduqlar? f?nn? uy?un ixtisas seç? bil?c?kl?r. Ölk? ba?ç?s? t?sdiq etdikd?n v? qanun qüvv?y? mindikd?n sonra qaydalar haz?rlanacaq. H?min qaydalarda h?r x?rda ayr?nt? mü?yy?n edil?c?k. M?s?l?n, fizikadan Respublika F?nn Olimpiadas?n qalibl?rinin hans? ixtisaslara imtahans?z q?bul oluna bil?c?yi d?qiq göst?ril?c?k. H?min ixtisaslardan heç biri olimpiada qalibinin ist?yin? uy?un deyils?, imtahanlara qat?laraq arzulad??? ixtisas u?runda mübariz?y? qat?labil?c?k”.

D?M d? d?st?kl?yib

T?hsil Nazirliyinin qanun layih? sind?ksinib tapan h?min d?yi?ikliyini Dövl?t?mtahan? M?rk?zinin (D?M) Direktorlar?uras?n?n s?dri M?leyk?b Abbaszad? d?sd?st?kl?yib. O bildirib ki, D?M T?hsil Nazirliyinin olimpiada qalibl?rinin ali?m?kt?bl?r? müsabiq?d?nk?na?lq?buluna dair qanunvericiliy?yd?yi?iklik t?klifin? müsb?t?r?y? verib: “Olimpiadalar?n qalibl?ri q?bul imtahanlar?nda yüks?k n?tic? göst?ril?r. Bunu n?z?r? alaraq qanunvericilikd? n?z?rd? tutulan d?yi?iklikl?r? müsb?t yana??r?q”.

Olimpiada h?r?kat?nda artan dinamika

Respublika F?nn Olimpiadalar? sad?c? statistik n?tic?l?ri il? dövl?t qurumlar? aras?nda etimad qazanmay?b. Ölkl?mizd? böyük olimpiada t?crüb?s?lub. Ancaq son bir neç?ild? olimpiada h?r?kat?nda il? artan dinamika mü?ahid? edilir. Bu is? gücl?n?n etimad v? böyü?n maraqla izah oluna bil?r. B?s, bu etimad? yaradan s?b?b?n?dir? T?bii T?bii kip olimpiadalar?n t??kilind?it?hsil naziri C.Bayramovun da vur?ulad??? d?yi?iklik v? ??dal?t? prinzipinin pozulmamas? 3 ildir f?rqli qaydalarla müxt?lif formatda Respublika F?nn Olimpiadalar? ??ffaf v? ??dal?t?li keçirildiyi üçün?sözün?sl?m?nas?nda, böyük h?r?kata çevrilib. id?n-il? nüfuzu artd?qca da i?tirakç?lar?n?n say?çoxal?r. N?N?tic?d?artan i?tirakç?say? g?rgin müsabiq? ??raiti yarat?r v? kifay?t q?d?r? böyük q?ab?tumühiti formal??. Bel?likl?, müxt?lif ya? qruplar?nda olan m?kt?blil?r h?r? növb?ti m?rh?l?y? daha çox haz?rla??r v? olimpiadada i?tiraka kifay?t q?d?r? m?suliyy?tl? yana??rlar. Art?m dinamikas?n?n ayr?-ayr? f?nl?r? üzr? d? mü?ahid? olunmas? olimpiadan?n m?qs?din? çatd???n? göst?rir. Dem?k, ?agirdl?r aras?nda ayr?-ayr? f?nl?r? olan sevgi art?r.

D?yi?iklik t?hsilimiz? n? ver?c?k?

Bel Bel?likl? y?d?yi?iklikl?rin?ksini tapd??? qanun v?üvv?y? mindikd?n sonra olimpiadalar?n? t??kili daha da canlanacaq. Bu d?yi?iklik ayri?-seçkiliy? deyil, ?ksin?, güclür?qab?t? mühitinin formala?mas?na s?b?b olacaq. Hans?sa xoxo?ag?lm?z hadis?l? r?y?c?n imkanlar yaradaca??bar?d?narahat?l? a?rumumiyy?tl?; sas yoxdu? Bunu indiy?d?k apar?lan mü?ahid?l? d? t?sdiq edir.

Olimpiada qalibl?rinin öz n?tic?l?rini ali t?hsil mü?ssis?l?rin? q?bul imtahanlar?nda da do?rultmas? h?r hans? ?dal?tsiz q?rar ehtimal?n? aradan qald?r?r.

“T?hsil haqq?nda” qanunda edil?n d?yi?ikliyin olimpiadalara mara?? art?raca?? ?agirdl?r aras?nda da ?übh? d?do?urmur. Olimpiada qalibi, T?hsil Nazirliyinin tabeliyind?ki fizika, riyaziyyat v? informatika t?mayüllü liseyin m?zunu ??m?stan L?tifov deyir: “Qanunda edil?n d?yi?iklik olimpiadalarda ‘partlay?’ yaradacaq. Bir neç? il? v?v? 22 min n?n?f?r? q?d?r? ?agird olimpiadada i?tirak etmi?di. Bu il 33 min n?f?r? qat?ld?. Qanunda edil?n bu d?yi?iklikd?n sonra olimpiadalarda i?tirak faizi sür?tl? yüks?l?c?k”.

T?hsild? keyfiyy?t artacaq

HH?v?sl?nib olimpiada h?r?kat?na qo?ulan ?agirdl?rin say?n?n çoxalmas? t?hsild? keyfiyy?tin artmas?nda mmühüm rol oynayacaq. Ax? olimpiadalar, sad?c? f?nl?r? seygi yaratm?r? ?agirdl?rd? d?rs prosesind? y?yalda q?bul imtahanlar?na haz?rla?ark?n formala?mayan b?zi v?rdi?l?r formala?d?r?r. El? götür?k test üsuluna münasib?td? ir?li sisürül?n iddialar??ndiy? q?d?n? ali t?hsil mü?ssis?l?rinin r?hb?rl?ri, mü?lliml?r?m?sahib?l?r?nd? bin?m?qam? xüsusi vuvur?ulay?rlar, ki?ali m?kt?b? q?bul olunanlar fikrinia ifad? etm?kd? q?tinlik?ç?kir, yaz?l? v?ifahi cavablar ver?rk?n axsay?rlar. Test üsulu il? q?bul imtahanlar? onlar? ?zb?rçiliy? al??d?r?r? v? f?nni m?nims?m?k yerin? suallara cavablar?? ?z?zb?rl?m?kl? q?bul imtahanlar?nda yüks?k bal?toplayaraq t?l?b? ad?n? qazan?rlar. T?l?b? ad?n? n?yüks?k bal?toplayaraq qazananlar?n?çox olmas?na baxmayaraq, indiy?d?k nmagistraturayaq?bulda yüks?k göst?rich?mü?ahid? edilm?m?sini d? abituriyent?rin ?zb?rçiliyinin t?sdiqi kimi qiyim?tl?ndir?nl?r coxdur. T?l?b?l?rin semestr imtahanlar?n? bel?bel?t test üsulu il? v?erm?kd? israr?l? olmalar? da m?hz? bununla izah?ledil?rki, onlab?q?bula h?z?rla?ark?n?f?nl?ri n?m?nims?mir, sad?c?suallar?n?cavablar?n??zb?rl?yirl?r. Bütün bu iddialar t?hsil ictimaiyy?tinin tez-tez müzakir?y? ç?xard?? fikrit?rdir.

Republika F?nn? v? Beyn?lxalq olimpiadalar?ni i?tirakç?s? v?a qalibi olan fizika, riyaziyyat v? informatika t?mayüllü liseyin m?zunu Mehdi A?acanov da deyil?nl?rl? raz?d?r: “Mü?llim m?s?l? verdi. M?s?l?ni d?rhal h?ll etdim. Ancaq?sinif?ki ba?qa u?aqlardan heç kim h?ll ed? bilmi?di. N?tic?d? mü?llim onlara düstur verdi v? h?min düsturu ?zb?rl?m?l?rini tap??rd?”.

M.A?acanov olimpiadalara haz?rl???n q?bul imtahanlar?na haz?rl?qdan f?rq?ndiyini deyir: “Bu ikisi tamamil? f?f?qlidir. Q?bul imtahan? olimpiadadan f?rq?ndiyi kimi, haz?rl?q?da f?rq?nir. H?ttamü?lliml?rd?kiki qrupa bölünür. D?MD?M-in program?as?s?as?nda al?it?hsil mü?ssis?l?rin?q?bul imtahanlar?na haz?rla?d?ran?mü?lliml?r? v?if?nni m?nims?d?n?mü?lliml?r?ayr?l?n?F?nn? öyr?d?n?mü?lliml?rin?yan?na heç kim getmir. İ?ndiki v?ziyy?td?uq?bul imtahanlar?na haz?rla?d?ran mü?lliml?r? daha çox? öhr?t qazan?blar. M?s?l?n, fizika üzr? ?agird haz?rlayan mü?llimin yan?na heç kim getmir. Çünkü o, fizikan? öyr?dir, m?s?l?r? h?ll etdirir”.

D?D?f?l?r? olimpiada qalibi A?acan Mehdiyev f?rq?bel?izah?dedir: “Q?bul imtahan?ndas?sas m?s?l?cavab kart?nda s?hv etm?m?kdir. Bir d? yax?? ?zb?rl?m?k laz?md?r. Olimpiadaya haz?rla?maq is? h?ll yollar? öyr?nm?kdir. B?z?n olimpiadada qar??na el? m?s?l?r?ç?x?rki, bildiyin, s?naqdan ç?xard??n?yollar?i?? yaram?r. Onda o m?s?l?nin h?lli yolu özün tapmal? olursan. Ona gör?d? h?min ç?tinlikli? qar??la?ana q?d?r?çoxlu m?s?l? h?ll etm?lis?nn M?s?l? h?ll etm?yin yollar?n? m?nims?m?lis?n”.

Olimpiadalar?da q?rar verm?yi bacaran n?sil yeti??c?k

Bel?likl?, olimpiadalara haz?rl?q?agirdl?rin sad?c? f?nl?r?olan mara??n?art?rmayacaq, m?kt?blil?r f?nni da dah?ya xax??m?nim?y?c?k, ayr?-ayr?mövzular?z?rind?yaçal??ma???, t?dqiqat, aparma??, n?p?ç?tin v?ziyy?tl?rd?n ç?xma?? öyr?n?c?kl?r? B?nlar? olimpiadaya haz?rla?an h?r? agirdin öyr?nm?si:t?hsild? keyfiyy?t? xidm?t ed?c?k. Ayr?-ayr? ixtisas sah?l?ri üzr?m?ntiqlij?dünyagörü?lü, ç?tin v?ziyy?tl?rd?n ç?xma?? bacaran?agirdl?r ortayaç?xacaq. Y?ni, t?ht?hsil?m?qs?din?ümüasint?hsil?proqräm? h?d?fin?çatacaq! M?kt?bl?rimizd?bacar?ql?n?z?riyy?ni t?crüb?d?n keçirmi?, m?s?l?l?r üz?rind? dü?ünm?yi, q?rar verm?yi, h?tta risk etm?yi bacaran idar?edici ?agirdl?r yeti??c?k.

?st?diyimiz d? bu deyilmi?

["Az?rbaycan mü?llimi" q?zeti](#)